

MONITOR SOCIAAL DOMEIN

Januari 2012

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Totaaloverzicht 4
   A. Enkele algemene gegevens 4
   B. Financieel overzicht totaal 6
3. Wmo 7
   A. Wmo Totaal 7
   B. Hulp bij huishouden 7
   C. Hulpmiddelen 8
   D. Begeleiding en dagbesteding 8
4. Jeugdhulp 10
   A. Jeugdhulp Totaal 10
5. Participatiewet 12
   A. Participatie Totaal 12
6. Beheersmaatregelen 14

1. Inleiding

Deze Monitor Sociaal Domein januari 2022 geeft informatie over de financiële stand van zaken wat betreft de domeinen Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet. Daarnaast wordt aan de hand van data uit onze systemen, het CBS en de Twentse Monitor Sociaal Domein nader inzicht gegeven in ontwikkelingen die aan de financiën ten grondslag liggen. Ook wordt in deze Monitor aandacht besteed aan de realisatie van de beheersmaatregelen waaraan is gewerkt ter uitvoering van het Programma Sociaal Domein.

De informatie in deze Monitor heeft betrekking op 2021. Hierbij is het van belang te beseffen dat het begrotingsjaar 2021 nog niet is afgerond. De voorbereiding van het jaarwerk 2021 is inmiddels opgestart en dit leidt tot de Jaarstukken 2021 die in juni 2022 naar de gemeenteraad worden toegestuurd. Het is daarom mogelijk dat het definitieve resultaat afwijkt van de gegevens in deze Monitor.

In 2021 is hard gewerkt aan de realisatie van de doelen uit het Programma Sociaal Domein. Dit gebeurde in een jaar waarin corona voortdurend een rol speelde in onze samenleving. Dit is ook zichtbaar in de financiële resultaten. Zo zijn er voorzieningen die minder worden gebruikt als sprake is van beperkende maatregelen (bijvoorbeeld vervoersvoorzieningen Wmo). Maar we zien ook dat er een toename is van (zwaardere) hulpvragen op grond van de Jeugdwet. Dit is een landelijk beeld, waarbij algemeen wordt aangenomen dat toegenomen problematiek bij jongeren door de gevolgen van corona een wezenlijke factor is.

Onze medewerkers die werkzaam zijn binnen het Sociaal Domein hebben door al deze ontwikkelingen een intensief jaar gehad. De winkel bleef open en was gedurende het hele jaar druk. Hierbij speelden ziekte en in sommige fases onderbezetting door vacatures ook een rol. In deze omstandigheden hebben we hard gewerkt aan de transformatie in het Sociaal Domein. Hoewel we de taakstelling niet volledig gerealiseerd hebben (de realisatie bedraagt 82,5%), zijn we trots op de dingen die we (samen met onze samenwerkingspartners) hebben bewerkstelligd en de wijze waarop we het Programma Sociaal Domein in beweging hebben gebracht.

Ondanks deze inspanningen zien we met name bij de Jeugdwet overschrijding van de beschikbare budgetten. Deze Monitor geeft hier een toelichting op.

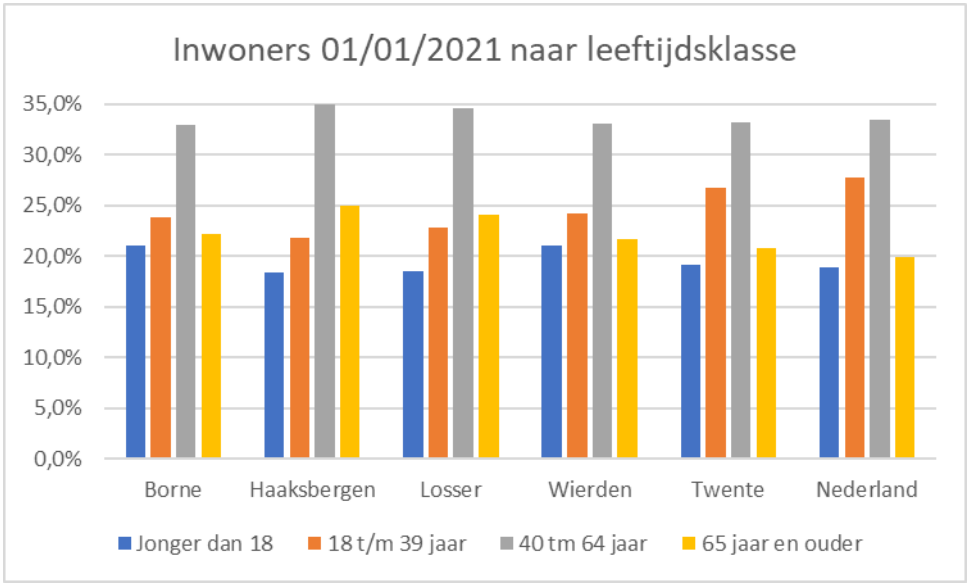
In de informatieavond voor de gemeenteraad op 25 januari 2022 geven we een toelichting op de Monitor Sociaal Domein. Deze eerste Monitor in deze vorm zal een vervolg krijgen in de tweede helft van 2022. Hierbij vindt een doorontwikkeling plaats. We besteden dan onder andere ook aandacht een aspecten van klanttevredenheid.

<u>Leeswijzer</u>
In hoofdstuk 2 wordt een algemeen beeld gegeven. Dit gebeurt door enkele tabellen te tonen die het ‘Sociaal Domein-landschap in Borne’ inkleuren en die daarmee bijdragen aan de duiding van de resultaten. Daarnaast wordt het financieel totaaloverzicht Sociaal Domein weergegeven. De verdieping van de financiële resultaten vindt vervolgens plaats in hoofdstuk 3 (Wmo), hoofdstuk 4 (Jeugdhulp) en hoofdstuk 5 (Participatiewet). De stand van zaken wat betreft de beheersmaatregelen (inhoudelijk en financieel) is in hoofdstuk 6 opgenomen.

2. Totaaloverzicht

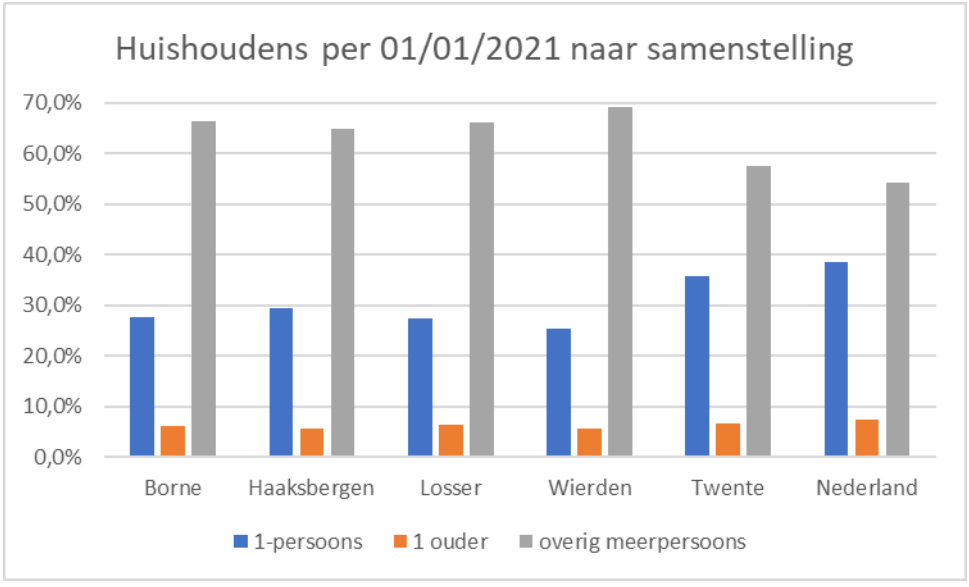
A. Enkele algemene gegevens

Om een kader te stellen worden hierna gegevens inzake inwoners en huishoudens van de gemeente Borne afgezet tegen enkele vergelijkbare Twentse gemeenten, Twente als geheel en Nederland.

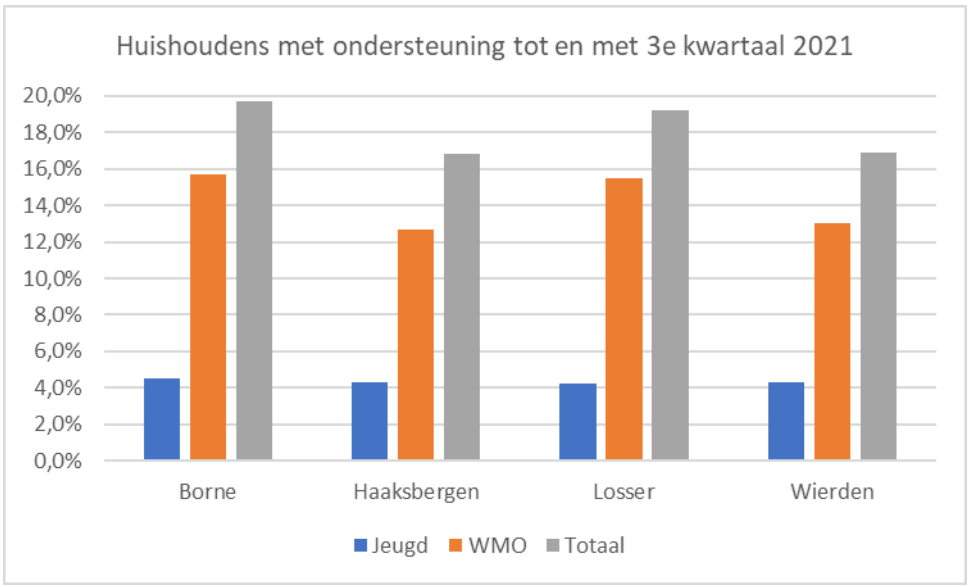
Bron: cbs statline

Uit deze grafiek blijkt dat de gemeente Borne in verhouding tot de rest een relatief hoger aandeel jongeren tot 18 jaar heeft. Aanwezigheid van procentueel meer jongeren kan een risico inhouden dat het beroep op jeugdzorg binnen de gemeente Borne hoger ligt dan bij de vergelijkbare gemeenten.

Bron: cbs statline

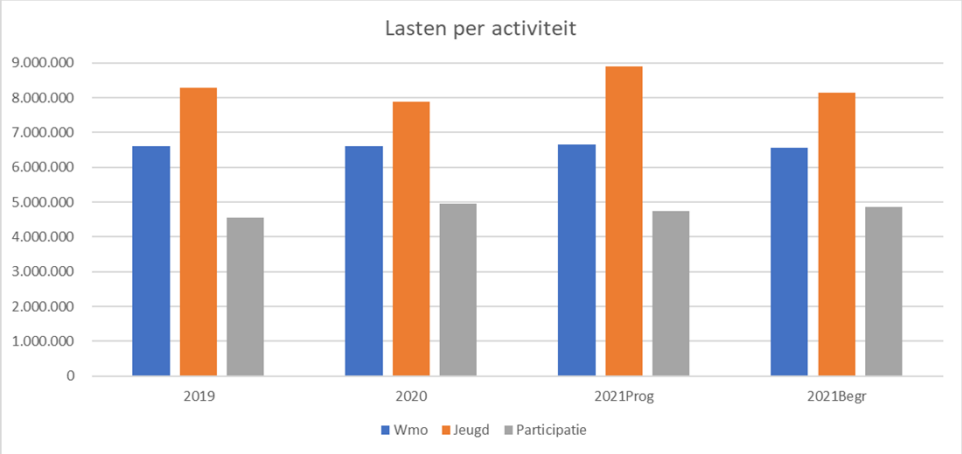
Qua samenstelling van huishoudens blijkt uit voorgaande grafiek niet direct een bijzondere afwijking ten opzichte van de andere gemeenten. Ten opzichte van Twente en Nederland is opvallend dat bij de 4 vergelijkingsgemeenten het aandeel 1-persoons, maar ook één-ouder huishoudens lager ligt. Kleinere huishoudens kunnen een risico inhouden dat er in verhouding een groter beroep op zorg/participatie wordt gedaan omdat het directe netwerk (partner etc.) kleiner of afwezig is.

Bron: Twentse monitor SD

Het % inwoners dat via de gemeente ondersteuning ontvangt op het terrein van Wmo en Jeugdhulp (deze gegevens staan in de Twentse Monitor SD) ligt in Borne hoger dan de vergelijkingsgemeenten, met name bij Wmo.

B. Financieel overzicht totaal

Dit financiële overzicht is opgesteld op basis van gegevens tot en met november 2021; op basis daarvan is een prognose opgenomen voor heel het jaar 2021. Bij de Wmo en Jeugd is sprake van stijgende lasten van 2019 naar 2021. Ook wordt bij deze onderdelen de begroting overschreden. Naar verwachting bedraagt de totale overschrijding circa :

SOCIAAL DOMEIN TOTAAL					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	Prog-Begr
Wmo	6.606.000	6.612.000	6.655.000	6.567.000	88.000
Jeugd	8.293.000	7.888.000	8.905.000	8.140.000	765.000
Participatie	4.550.000	4.959.000	4.744.000	4.861.000	-117.000
	19.449.000	**19.459.000**	**20.304.000**	**19.568.000**	**736.000**
Indexatie Wmo en Jeugd				430.000	-430.000
Totaal inclusief indexatie	**19.449.000**	**19.459.000**	**20.304.000**	**19.998.000**	**306.000**

In het vervolg van deze Monitor wordt nader ingegaan op elk onderdeel. Overigens is er bij Wmo en Jeugdhulp sprake van coronasteun die is uitbetaald aan zorgaanbieders en bij participatie gaat het om de coronaregelingen TOZO/TONK die aan zelfstandigen zijn uitbetaald. Hiertegenover staat een vergoeding van het Rijk. Omdat hier sprake is van een incidentele situatie zijn deze bedragen buiten beschouwing gelaten in deze Monitor.

Van de totale afwijking bij Jeugd en Wmo samen (inclusief indexatie) ad € 423.000 wordt € 422.000 door een tweetal specifieke oorzaken bij Jeugd veroorzaakt (zie toelichting verderop in deze Monitor).

3. Wmo

De uitvoering van de Wmo laat in 2021 een atypisch beeld zien ten opzichte van voorgaande jaren. Dit wordt veroorzaakt door het minder gebruikmaken van voorzieningen door corona (dit was in 2020 eveneens zichtbaar), maar ook door beleidskeuzes die zijn gemaakt in de nieuwe verordening en beleidsregels. We zien hierdoor een gestage afbouw van verstrekte PGB's en een toename van de geïnde eigen bijdrages.

A. Wmo Totaal

In deze monitor hanteren we voor de Wmo de volgende indeling:

WMO TOTAAL					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	Prog-Begr
Hulp bij huishouden	1.959.000	2.615.000	2.682.000	2.580.000	102.000
Hulpmiddelen	1.579.000	886.000	971.000	1.195.000	-224.000
Begeleiding en dagbesteding	3.068.000	3.111.000	3.002.000	2.792.000	210.000
	6.606.000	**6.612.000**	**6.655.000**	**6.567.000**	**88.000**
Indexatie				186.000	-186.000
Totaal inclusief indexatie	**6.606.000**	**6.612.000**	**6.655.000**	**6.753.000**	**-98.000**

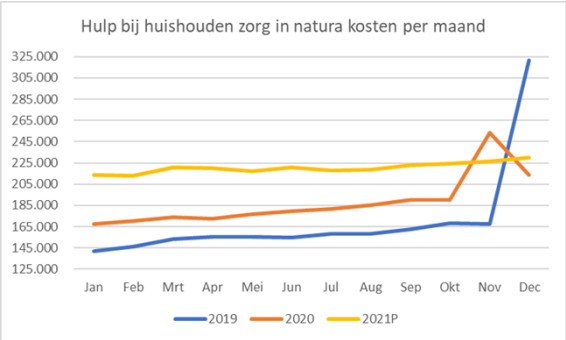
B. Hulp bij huishouden

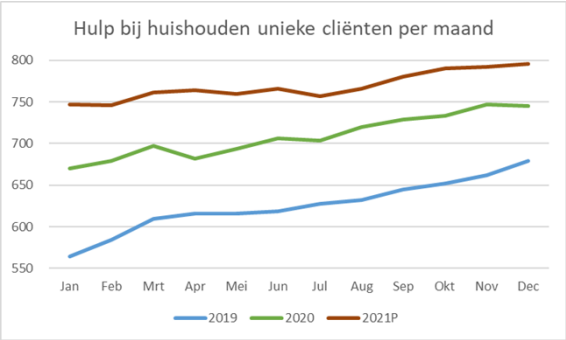
De voorzieningen worden op individueel niveau toegewezen (= maatwerk). De hulp bij huishouden kent een basismodule met een optie om die aan te vullen voor bijv. wasverzorging of maaltijden.

HULP BIJ HUISHOUDEN					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	2.012.000	2.425.000	2.625.000	2.400.000	225.000
PGB	50.000	56.000	42.000	50.000	-8.000
Apparaat en overig	125.000	246.000	270.000	280.000	-10.000
Eigen bijdragen	-228.000	-112.000	-255.000	-150.000	-105.000
	1.959.000	**2.615.000**	**2.682.000**	**2.580.000**	**102.000**
Indexatie				108.000	-108.000
Totaal inclusief indexatie	**1.959.000**	**2.615.000**	**2.682.000**	**2.688.000**	**-6.000**
Zorg in natura Unieke Cliënten	784	883	934		
Mutatie tov vorig jaar		12,6%	5,8%		

De tarieven voor 2021 zijn met 4,93% geïndexeerd. Deze indexatie is niet op het betreffende programma verwerkt.

Uit de tabel blijkt dat de overschrijding ten opzichte van de begroting zich voornamelijk voordoet bij de zorg in natura (ZIN). Tegenover de hogere lasten van € 225.000 staan ook hogere baten eigen bijdrage ad € 105.000, waardoor de afwijking iets wordt gedempt. Vanaf 2020 is, mede vanwege het invoeren van het abonnementstarief sprake van een forse stijging van het aantal cliënten (2020 + 12,6%, 2021 + 5,8%).

Tot en met 2019 werd per 4 weken afgerekend (13 perioden per jaar). In de maand december 2019 vallen bij toeval 2 perioden, waardoor de lijn van december 2019 zo afwijkt.

C. Hulpmiddelen

Bij hulpmiddelen gaat het om verstrekkingen zoals rolstoelen en scootmobielen, maar ook vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Met name de laatste laten zich moeilijk begroten; soms moeten grootscheepse verbouwingen plaatsvinden tegen hoge kosten.

HULPMIDDELEN					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	1.001.000	808.000	886.000	1.090.000	-204.000
Apparaat en overig	578.000	78.000	85.000	105.000	-20.000
	1.579.000	**886.000**	**971.000**	**1.195.000**	**-224.000**

Hier is sprake van een geprognosticeerd begrotingsoverschot. In 2019 werden de apparaatskosten nog anders toegerekend, dat verklaart waarom deze in dat jaar zo hoog zijn.

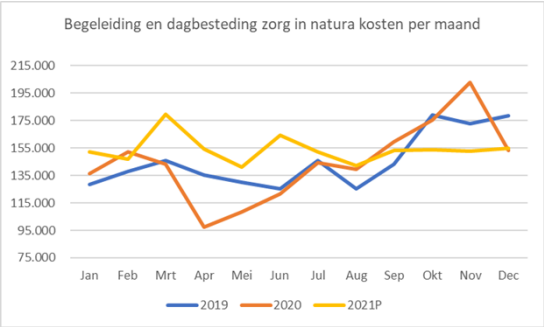
D. Begeleiding en dagbesteding

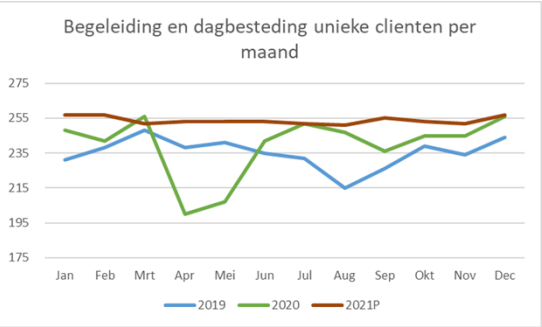
Bij begeleiding gaat het om individuele ondersteuning; dagbesteding is in groepsverband. Begeleiding is gericht op bijvoorbeeld oefenen van vaardigheden, hulp bij ritme en regelmaat in het leven krijgen. Dagbesteding biedt activiteiten gericht op o.a. activering, een zinvolle invulling van de dag en het voorkomen van vereenzaming. Deze voorzieningen worden op individueel niveau toegewezen (= maatwerk).

BEGELEIDING EN DAGBESTEDING					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	1.835.000	1.745.000	2.086.000	2.000.000	86.000
PGB	247.000	212.000	75.000	300.000	-225.000
Zorgverzekering	217.000	203.000	193.000	220.000	-27.000
Subsidies	111.000	112.000	99.000	70.000	29.000
Taakstelling	0	0	0	-334.000	334.000
Apparaat en overig	658.000	839.000	549.000	536.000	13.000
	3.068.000	**3.111.000**	**3.002.000**	**2.792.000**	**210.000**
Indexatie				78.000	-78.000
Totaal inclusief indexatie	**3.068.000**	**3.111.000**	**3.002.000**	**2.870.000**	**132.000**

De tarieven voor 2021 zijn met 3,56% geïndexeerd. Deze indexatie is niet op het betreffende programma verwerkt.

Uit voorgaande opstelling blijkt dat een aanzienlijk deel van de taakstelling is gerealiseerd door besparingen op de PGB's.

Uit deze grafieken is af te leiden dat het aantal cliënten en de kosten per maand in 2021 een veel stabieler patroon vertonen dan 2019 en 2020.

4. Jeugdhulp

Gemeenten hebben een jeugdhulpplicht. Daarmee zijn zij verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp én voor de toekenning daarvan aan jeugdigen en hun ouders. Van opvoedondersteuning tot jeugd-GGZ. En van pleegzorg tot voogdij. Ook moeten gemeenten zorgen voor een toereikend aanbod van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen die jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoeren.

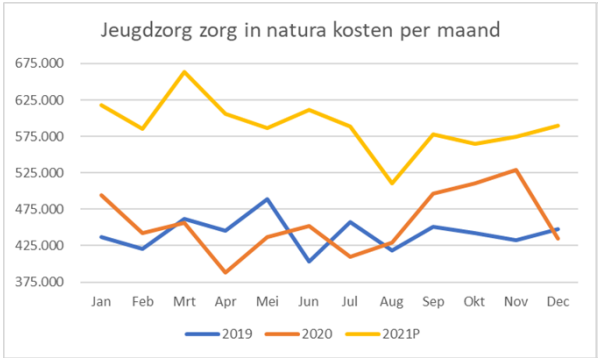
Met het aanstellen van een coördinator externe verwijzers wordt ingezet op het vergroten van het inzicht en de grip op de toewijzingen van externe verwijzers. De inzet van de coördinator externe verwijzers heeft al geleid tot het afwijzen van zorgaanvragen vanwege bijvoorbeeld een onrechtmatige uitbesteding en een niet toegestane combinatie van zorgstapeling.

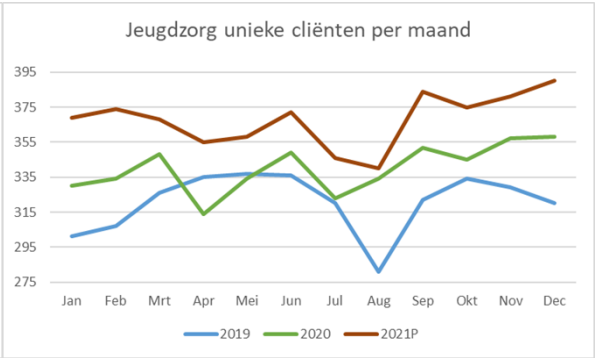
A. Jeugdhulp Totaal

JEUGDZORG					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	6.820.000	6.306.000	7.309.000	6.850.000	459.000
PGB	103.000	64.000	64.000	150.000	-86.000
Kinderopvang	121.000	138.000	147.000	125.000	22.000
Subsidies	113.000	110.000	259.000	115.000	144.000
Taakstelling	0	0	0	-287.000	287.000
Apparaat en overig	1.136.000	1.270.000	1.126.000	1.187.000	-61.000
	8.293.000	**7.888.000**	**8.905.000**	**8.140.000**	**765.000**
Indexatie				244.000	-244.000
Totaal inclusief indexatie	**8.293.000**	**7.888.000**	**8.905.000**	**8.384.000**	**521.000**

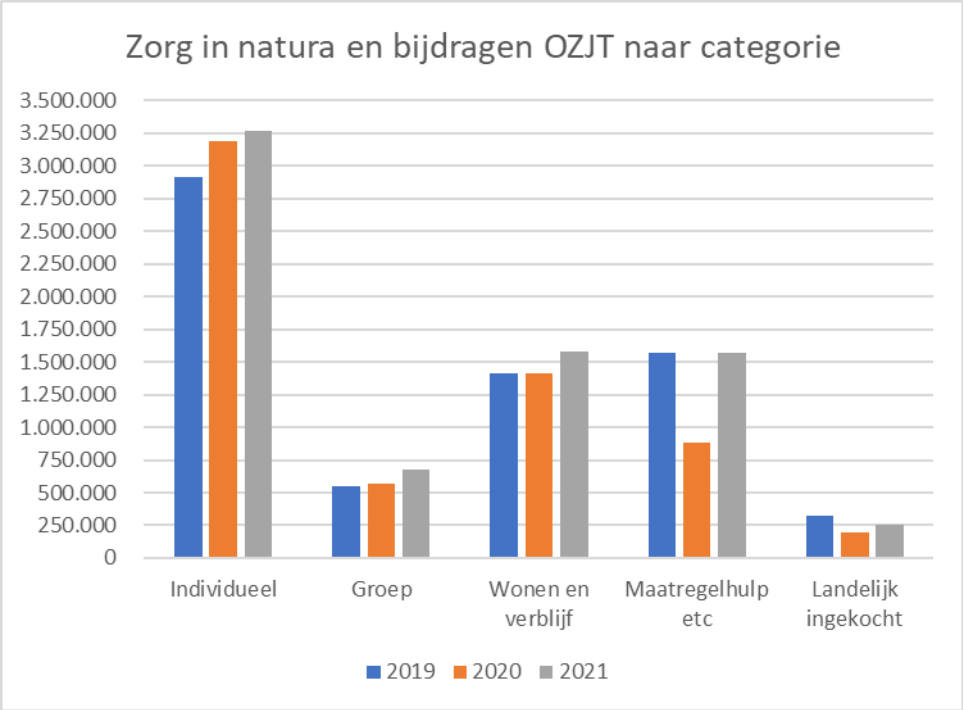
De tarieven voor 2021 zijn met 3,56% geïndexeerd. Deze indexatie is niet op het betreffende programma verwerkt.

Ten laste van 2021 is een afrekening subsidies Maatregelhulp, Jeugdzorg+ en beschikbaarheidsvoorzieningen verantwoord die € 270.000 hoger is uitgevallen dan ingeschat in de jaarrekening 2020. Verder is onder de subsidies een bijdrage aan de gemeente Hengelo voor een pilot zorgintensief bij scholen ad € 152.000 opgenomen. Deze had gedekt moeten worden uit besparingen op de zorg in natura, maar aangezien deze pilot pas in de loop van 2021 is gestart zijn de bijbehorende verwachte besparingen nog niet gerealiseerd.

Zowel de kosten per maand als het aantal cliënten ligt in 2021 hoger dan voorgaande jaren. Bijzonder bij de kosten jeugdzorg is dat in 2021 ongeveer 26,5% van de kosten Zorg in natura door 2,6% van de cliënten wordt veroorzaakt. Een belangrijke oorzaak voor de hogere kosten Zorg in natura in 2021 is het omzetten van jeugdzorg+ en maatregelhulp van bevoorschotting via ons samenwerkingsverband OZJT naar zorg in natura vanaf 2021. Deze komen in de grafiek voor 2019 en 2020 om die reden niet voor.

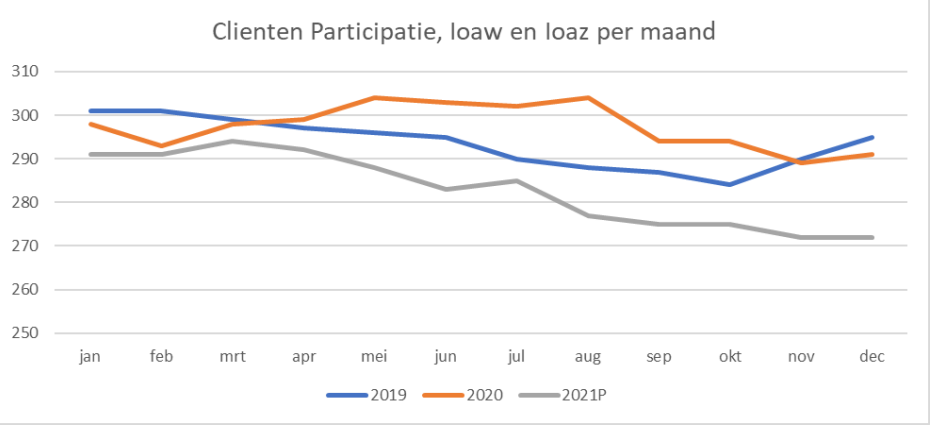
Uit de grafiek is af te leiden dat de lasten bij individuele zorg, groepszorg en wonen/verblijf jaarlijks stijgen. Bij maatregelhulp is er in 2020 een bijzondere afwijking. Dit heeft met name te maken met de afrekeningen van subsidies over 2020 die in 2021 zijn verantwoord.

5. Participatiewet

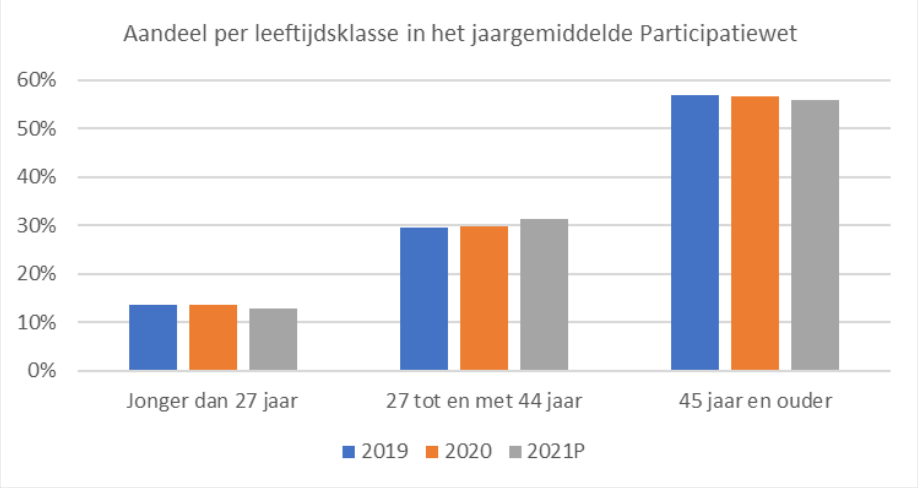
De uitvoering van de Participatiewet wordt vanuit de uitvoeringsorganisatie in Hengelo geregeld.

A. Participatie Totaal

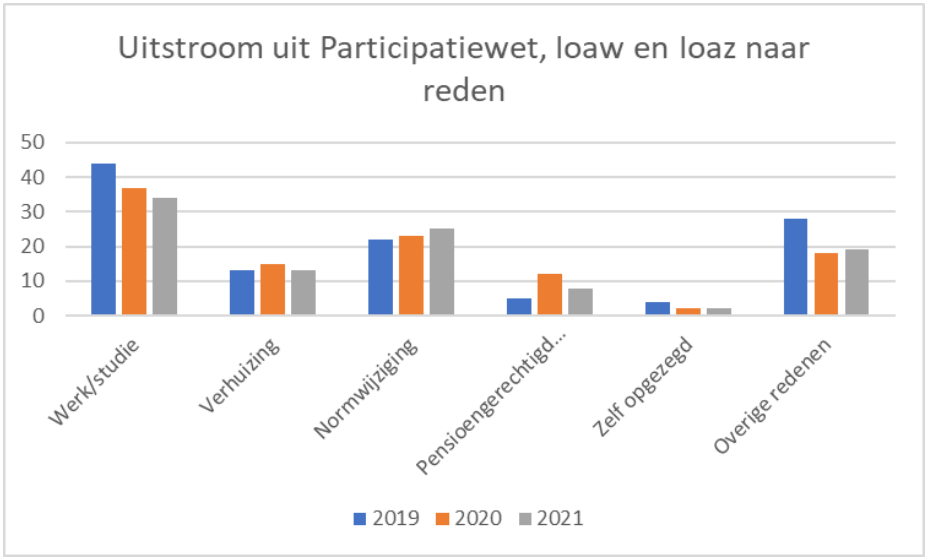
PARTICIPATIE					
	2019	2020	2021Prog	2021Begr	P vs B
Participatiewet/loaw/loaz	-278.000	-67.000	-168.000	-72.000	-96.000
Bijzondere bijstand/armoede	549.000	540.000	563.000	529.000	34.000
WSW en re-integratie	4.046.000	4.167.000	4.069.000	4.068.000	1.000
Apparaat en overig	233.000	319.000	280.000	336.000	-56.000
	4.550.000	4.959.000	4.744.000	4.861.000	-117.000

Uit de grafiek blijkt een duidelijke daling van het aantal cliënten per maand.

Qua verdeling over leeftijdsklassen is er bij de Participatiewet geen sprake van bijzondere afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren. Het aandeel jongeren is zeer beperkt in de Participatiewet. De groep van 45 jaar en ouder is groot. Deels gaat het hier om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

De cijfers over 2021 zijn tot en met november. Nog steeds is werk/studie de voornaamste uitstroomreden, maar sinds 2019 is wel sprake van een dalende trend.

6. Beheersmaatregelen

Om concreet te komen tot het realiseren van de taakstelling binnen het Sociaal Domein zijn in oktober 2020 een aantal beheersmaatregelen gedefinieerd. Deze zijn destijds ook gedeeld met de raad. De maatregelen uit dat oorspronkelijke document zijn de basis voor het meten en rapporteren van de taakstelling. Een aantal maatregelen bleek niet (volledig) uitvoerbaar, een aantal zeker wel en er worden met regelmaat nieuwe kansen om de taakstelling te behalen geïdentificeerd. Deze nemen we dan op in de lijst met beheersmaatregelen: we maken er dan concrete afspraken over: wat is het doel, wie doet wat, wat beogen we te besparen, wanneer is het af en hoe borgen we het?

In 2021 was sprake van een taakstelling ter hoogte van € 625.000. De realisatie bedraagt € 516.100. Daarmee is de taakstelling vorig jaar voor 82,5% behaald.

Onderstaand is een overzicht opgenomen met de actuele stand van zaken, het betreft alleen de maatregelen waar een bezuiniging op is gerealiseerd in 2021:

Maatregel	WMO	Jeugd	Samenkracht Burgerpart.	Totaal
Geen terugwerkende kracht toewijzingen	2.500	2.500		5.000
Toetsen passendheid van zorg (externe verwijzer)		127.500		127.500
Afwenteling voorkomen (m.n. Wlz)	10.000			10.000
Zorgstapeling aanpakken		10.000		10.000
Start BSO+		8.000		8.000
Nauwe samenwerking onderwijs: Jeugdconsulenten verbinden aan basisscholen		48.000		48.000
Kwalitatieve toetsing van het eigen proces	12.000	18.000		30.000
Innen eigen bijdragen	50.000			50.000
Vermindering PGB's	200.000			200.000
Vervoer WMO: vergoeding taxi/eigen auto	3.800			3.800
Wijk GGD	10.000			10.000
Destigmatisering verwarde personen	10.000			10.000
Verlaging subsidie Slachtofferhulp			3.800	3.800
Gerealiseerd	**298.300**	**214.000**	**3.800**	**516.100**
Nog te realiseren	35.937	72.963		108.900
Totaal nog te realiseren	**35.937**	**72.963**	**0**	**108.900**
Totaal Taakstelling	**334.237**	**286.963**	**3.800**	**625.000**

Hieronder staat per beheersmaatregel uitgebreider uitgewerkt wat we hebben gedaan. De maatregelen die in een groen veld staan, stonden niet in het oorspronkelijke document.

Pijler zorginkoop

Beheersmaatregel	uit beheers-maatregelen	gerealiseerd 2021	Stand van zaken
Geen toewijzingen afgeven met terugwerkende kracht	€ 10.000	€ 5.000	De maatregel is uitgevoerd. Het regionale administratieprotocol wordt nu gevolgd: aanvragen die meer dan 10 dagen na aanvang van de zorg worden ingediend, worden afgewezen. Er worden geen toewijzingen met terugwerkende kracht meer afgegeven. In een aantal gevallen levert dit geen besparing op: de zorg start later maar er worden evenveel minuten/dagdelen/etmalen beschikt (conform ons inkoopmodel). Dit maakt dat deze maatregel minder oplevert dan op voorhand was beoogd. In een aantal gevallen levert het wel een besparing op, omdat bijvoorbeeld ondertussen het eigen netwerk een deel van de zorg heeft overgenomen en de beschikking anders wordt. De gerealiseerde structurele besparing in 2021 is € 5.000. In 2022 zal dit bedrag oplopen, omdat deze maatregel dan het hele jaar wordt toegepast.

In de oorspronkelijke beheersmaatregelen stond voor 2021 ook nog afschaffen mantelzorgcompliment (€ 30.000) gepland. Omdat mantelzorgers door Corona extra belast worden, is besloten deze maatregel dit jaar niet door te voeren.

Pijler Bekostigingssystematiek

Beheersmaatregel	uit beheers-maatregelen	gerealiseerd 2021	Stand van zaken
Vermindering PGB	€ 0	€ 200.000	In de verordening zijn de regels ten aanzien van de PGB's aangescherpt, hierdoor zien we een duidelijke daling in het gebruik van de PGB's en de bijbehorende kosten. Voor een deel versterkt dit het gebruik van Zorg In Natura, echter een verlaging van het betreffende budget met 200.000 is reëel.
Vergoeding vervoer taxi/eigen auto	€ 0	€ 3.800	In de nieuwe verordening zijn de regels ten aanzien van de vergoeding voor vervoer met de taxi/eigen auto aangescherpt, hierdoor is een besparing van € 3.800 bereikt
Innen eigen bijdragen	€ 0	€ 50.000	We leggen in meer gevallen een eigen bijdrage op. We zien in 2021 dat de inkomsten door het innen van de eigen bijdragen toenemen. De inkomsten nemen hierdoor structureel met € 50.000 toe (betreft WMO).

Dit zijn maatregelen die niet in het oorspronkelijk document zijn opgenomen. Met het herijken van de verordening zijn er kritische keuzes gemaakt ten aanzien van de vergoedingen. Uit bovenstaande blijkt dat deze een forse bijdrage leveren aan de taakstelling.

Pijler Instroom- doorstroom-uitstroom

Beheersmaatregel	uit beheers-maatregelen	gerealiseerd 2021	Stand van zaken
Toetsen passendheid van zorg	€ 10.000	€ 127.500	We hebben één van de jeugdconsulenten vrijgemaakt om als 'consulent externe verwijzers' mee te kijken met de verwijzingen van de externe verwijzers en de contacten met hen over deze verwijzingen te versterken. De inzet heeft zich dit jaar met name gericht op de Gecertificeerde Instellingen. In 2022 zal deze consulent zich daarnaast meer gaan richten op de huisartsen. Deze beheersmaatregel heeft in 2021 € 127.500 aan uitgaven voorkomen.
Afwenteling voorkomen (m.n. WLZ)	€ 75.000	€ 10.000	De werkafspraken omtrent de mogelijkheid om de kosten niet onder de WMO te laten vallen, maar bij de Wlz of de zorgverzekering, zijn aangescherpt. In 2021 heeft dit een bezuiniging ter hoogte van € 10.000 opgeleverd. In 2022 zal opnieuw bijgehouden worden wat het scherper sturen op de WLZ oplevert.
Zorgstapeling aanpakken	€ 35.000	€ 10.000	In Zorgned wordt een analyse gemaakt van de cliënten die een aanbod krijgen met 'dezelfde productcode'. In deze gevallen wordt zorgvuldig beoordeeld of de 'dubbele zorg' kan worden afgeschaald, waardoor voorkomen wordt dat dure zorg onnodig door verschillende hulpverleners geboden wordt. Voor 2021 is hiermee een structurele bezuiniging gehaald van € 10.000.

In de oorspronkelijke beheersmaatregelen stond voor 2021 ook nog opgenomen de POH GGZ Jeugd inzetten/uitbreiden (€ 100.000) en de duurste/meest complexe cliënten in kaart brengen (50.000). In 2022 is het versterken van de samenwerking met de huisartsen een speerpunt, de POH GGZ wordt daarbij meegenomen.

Pijler preventie

Beheersmaatregel	uit beheers-maatregelen	gerealiseerd 2021	Stand van zaken
Start BSO+	€ 25.000	€ 8.000	De BSO+ is in september 2021 gestart. Het was de bedoeling deze eerder op te starten, maar ook hier gaf corona enkele maanden vertraging. Het is een groep voor kinderen die net wat meer aandacht nodig hebben. Deze kinderen gingen voorheen naar een zorgboerderij. Deze oplossing heeft een duidelijke link met normaliseren: ze gaan nu naar een kinderopvang en ouders betalen ook een ouderbijdrage. In 2021 is de besparing € 8.000 omdat de start pas in september plaatsvond.
Nauwe samenwerking onderwijs en jeugdconsulenten verbinden aan basisscholen	€ 50.000	€ 48.000	In 2020 zijn jeugdconsulenten gekoppeld aan basisscholen en kinderopvangorganisaties. Ook nemen sinds begin 2021 de jeugdconsulenten deel aan de zorgoverleggen met scholen en kinderopvang . Hierdoor zijn de consulenten eerder in het proces betrokken en kunnen vaker met preventieve maatregelen de zorg lichter inzetten. Door deze samenwerking is in 15 gevallen een diagnostiektraject

			en één keer een verblijf 24/7 voorkomen, waarmee een besparing van € 48.000 behaald is.
(Voortzetting) Wijk GGD-er	€ 0	€ 10.000	De Wijk GGD-er is structureel gemaakt. Zij is beschikbaar in de wijk en gaat actief op bezoek bij mensen waar 'zorg over is'. Dit kan een signaal zijn uit het voorveld of een signaal van de consulenten. Hiermee wordt preventief ingegrepen en duurdere zorg voorkomen. We zien een positieve ontwikkeling in het aantal bemoeizorgtrajecten. De behaalde besparing is € 10.000.
Destigmatisering personen met verward gedrag	€ 0	€ 10.000	Er zijn door de gemeente en het Zelfregieteam Borne een aantal activiteiten uitgevoerd met als doel verward gedrag te destigmatiseren en snel(ler) te herkennen/bespreekbaar te maken. Hiermee is een besparing gehaald van € 10.000.
Verlagen subsidie Slachtofferhulp	€ 0	€ 3.800	De jaarlijkse subsidie voor Slachtofferhulp is gehalveerd, waarmee een structurele besparing van € 3.800 is behaald. De hulp aan inwoners is ongewijzigd.

Zoals vastgelegd in onze visie willen we in het sociaal domein meer samenwerken met onze partners en eerder betrokken zijn als er zorgen of problemen ontstaan. Dit is duidelijk terug te zien in de beheersmaatregelen die vallen onder de pijler preventie; hier staan veel maatregelen benoemd.

In het oorspronkelijke document stonden ook nog de maatregelen investeren in voorliggend veld (€ 10.000), ombuigen zorgboerderij naar scouting (€ 10.000), bevorderen van zelfredzaamheid (€ 10.000) en start zorgintensieve scholen (€ 20.000). Het ombuigen van zorgboerderij naar scouting wordt in 2022 opgepakt, hier heeft corona gezorgd voor uitstel. De pilot zorgintensieve scholen is gestart in september 2021. Hier blijken de kosten voor de baten uit te gaan, dus is er nog geen sprake van besparingen. De eerste ervaringen zijn positief.

Pijler Organisatie

Beheersmaatregel	uit beheers-maatregelen	gerealiseerd 2021	Stand van zaken
Kwalitatieve toetsing van het eigen proces	€ 105.000	€ 30.000	Eind 2020 en start 2021 zijn er steekproeven uitgevoerd. Daarnaast is er meegekeken met voorgenomen besluiten om zicht te krijgen op de manier waarop consulenten elkaar toetsen en zijn de processen in Zorgned geanalyseerd. Deze acties hebben bijgedragen aan het faciliteren van een oplossingsgerichte manier van werken en het hebben van overzicht op de eigenlijke hulpvraag en het geheel van oplossingen. Daarnaast is geconcludeerd dat met name de WMO al scherp is in de 'gekantelde manier van denken', passend bij de nieuwe visie. Veel van de aanbevelingen zijn verwerkt/gebruikt voor andere beheersmaatregelen. We hebben hier € 30.000 op bezuinigd.

In de pijler organisatie waren in het oorspronkelijke document nog Datagedragen werken (€ 5.000), Integraal werken (€ 25.000 en Eigen organisatie leaner maken (€ 30.000) opgenomen voor 2021. We zijn gestart met deze maatregelen, er vooralsnog geen meetbare resultaten zijn gerealiseerd. Het leaner maken zien we terug in de herijking van de processen: in het eerste kwartaal van 2022 staan er weer een flink aantal processen ‘in te spotlight’ om te herijken.

Ten slotte

Naast de beheersmaatregelen hebben we in 2021 ook stappen gezet wat betreft de beoogde verandering in de cultuur en de werkwijze . De consulenten en collega's van het voorveld hebben de eerste training afgerond. Deze veranderingen dragen bij aan het doel van het Programma Sociaal Domein: de zorg en hulpverlening voor onze inwoners goed én betaalbaar organiseren. De integrale toegang, de evaluatie van de samenwerking met het OZJT zijn voorbeelden van deze veranderingen. In 2022 wordt deze beweging doorgezet en zullen een aantal veranderingen structurele bedding krijgen.